

Koningsdagwandeling

door de
Koninginnebuurt
Meppel

1

Bezoek Koning Willem 111

in 1873 vanaf Station NS

Op deze dag werd de stad prachtig versierd met vlaggen, erebogen en zelfs een fontein bij de schouwburg. Een uitzinnige menigte. De route ging dwars door de stad onder begeleiding van muziekkorpsen en de schutterij.

Op deze dag werd de stad prachtig versierd met vlaggen, erebogen en zelfs een fontein bij de schouwburg.

Op 6 mei was het zover en duizenden mensen hadden zich verzameld bij het station, waar de koning zou aankomen in een extra ingezette trein. Een uitzinnige menigte. De route ging dwars door de stad onder begeleiding van muziekkorpsen en

de schutterij. De weesjongens van het armenhuis zongen de koning een welkomstlied toe. Toen de koning na de uitgebreide lunch met burgemeester en genodigden op het bordes van het stadhuis verscheen en de menigte toewuifde, kwam er aan het gejuich geen einde. Om 17.00 uur vertrok de trein met de koning uit een feestvierend Meppel.

1

Koningin Wilhelmina en prins Hendrik 1924.

De koningin ging op 5 en 6 juni op bezoek in Drenthe en zou Meppel daar bij overslaan. Het gemeentebestuur was enorm teleurgesteld en Meppel werd toch in het programma opgenomen.

De Koninklijke trein kwam om 09.13 op het station aan en aan de noordzijde van het perron stonden veel mensen te juichen en te zwaaien toen de Koningin uitstapte.. Op het perron stond de commissaris van de koningin in Drenthe dhr. Linthorst Homan, burgemeester

Knoppers met zijn twee wethouders en 120 man van de Buitengewone Vrijwillige Landstorm met luitenant Vink en 12 padvindsters onder bevel van hopman Camstra. Een heel gezelschap dus. De BVL was een legerreserve van mensen die in vreedstijd niet werden opgeroepen

pen voor militaire dienst. Er was weinig tijd maar de burgemeester mocht toch een korte toespraak houden. Teleurgesteld als hij was vroeg hij de koningin om bij een volgend bezoek wat langer te blijven. Wilhelmina zegde het toe. Na een inspectie van de erewacht stapte het gezelschap weer in de trein en vertrok richting Drenthe.

Toen de trein uit het zicht verdwenen was onder luid gejuich van de menigte bedankte de burgemeester Knoppers de leden van de Landwacht en de padvinders.

Het is er overigens nooit meer van gekomen dat koningin Wilhelmina Meppel met een bezoek heeft vereerd.

Oranjeboompje 1988

2

Bezoek Brocadesfabrieken 1950-1913

3

Hier stond jarenlang de pillen- en dropfabriek Brocades en Stheeman, heel lang het enige koninklijke bedrijf in Meppel. Hier kwam dikwijls koninklijk bezoek, o.a. koningin Juliana en prins Bernhard in 1950.

Na een rondleiding was er gelegenheid tot het aanbieden van een geschenk, bestaande uit een hoeveelheid drop, verpakt in een klein model Staphorster bissekist en bestemd voor de Prinsesjes.

Daarna was er een rondrit door het versierde Meppel.

Naar aanleiding van een werkbezoek in Zuidwest Drenthe zou Koningin Wilhelmina ook de farmaceutische fabriek van Brocades-Stheman op de Stationsweg bezoeken.

Het gemeentebestuur had alles uit de kast getrokken om de koningin een hartelijk welkom te heten. Er waren verschillende festiviteiten georganiseerd, een concours hippique een concert een toneelvoorstelling en een feestavond in schouwburg Ogterop. Huis aan huis hing het rood-wit-Blaauw te wapperen behalve bij een ondernemer in de Hoofdstraat een rasechte Sociaal Democraat. Dit werd opgelost door een touw over de straat te spannen met de driekleur en een oranje sjerp eraan gebonden, iedereen moest meedoen. Een dubbele haag mensen had zich onder de wapperende vlaggen langs de route opgesteld. Het duurde even voordat het gezelschap in Meppel aankwam omdat ze in Diever een leuke band hadden gehad maar om 19.00 tuften de Koninklijke auto's de stad binnen.

De ontvangst bij de fabriek was allerhartelijkst. De harmonie speelde het volkslied en er werd een boeket bloemen aangeboden. Het gerucht ging dat Wilhelmina de vrouwen van de directieleden er niet bij wilde hebben. Daar werd wat

op gevonden; De dames mengden zich geheel ongedwongen tussen het gezelschap. Koningin Wilhelmina die dit wel door had keurde hen geen blik waardig. Door een duizendkoppige menigte en een laan van palmen en bloemen ging het naar het station om met de Koninklijke trein terug te gaan naar Het Loo.

Nog één keer steeg een luid juich op en wuifde men met hoeden, petten en zakdoeken. De koningin zwaaide bij het vertrekken van de trein nog een keer minzaam met haar hand en toen was het feest afgelopen.

Wilhelminapark Prins Bernhard 1940.

Het was kort voor het uitbreken van de tweede wereld oorlog. Al sinds 1939 was Nederland gemobiliseerd. Verspreid over de stad lagen zo'n 900 militairen. Een militair hospitaal was gevestigd in de RHBS en de gaarkeuken in de herensociëteit Tivoli.

Op 21 maart 1940 kwam prins Bernhard naar Groningen, Drenthe en uiteraard Meppel vanwege zijn strategisch punt. Hij inspecteerde verschillende plekken en daarna in het Wilhelminapark de troepen. Veel mensen hadden zich al in het

park verzameld om de prins te kunnen zien. Toen hij langs een klein meisje liep die tegen hem zei "Dag prins Bernhard" kreeg ze een vriendelijk knipoogje. Het was een bliksembezoek want na 45 minuten was hij alweer vertrokken.

Juliana en Bernhard 1950

5

Koningsdagwandeling
door de koninginbuurt Meppel

In 1950 legden de Koningin en de Prins een krans bij het monument van beeldhouwer Titus Leeser in het Rosarium. Met de oorlog nog vers in het geheugen en de aanwezigheid van vele verzetsmensen was het een emotioneel moment.

Koninginnedag in Meppel 30 april 2002

7

Koninginnedag in Meppel 30 april 2002

Op de Emmabrug begon een gloriëuze dag voor Meppel. De voltallige koninklijke familie was aanwezig om een gedeelte van deze dag in Meppel door te brengen. Een prachtig versierd centrum. Duizenden mensen op de been, vele festiviteiten, een dag, waar de inwoners van Meppel met groot plezier op terugkijken. Het begon met een boottocht op deze plek.

8

Catharinastraat

Deze straat heette vroeger Prins Hendrikstraat. Echter, dominee de Visser, wiens vrouw Catharina heette, stelde geld beschikbaar voor het stichten van een Ambachtsschool, onder de voorwaarde, dat de straat, waar de school gebouwd zou worden, de naam van zijn vrouw zou krijgen. En zo geschiedde. In een ander deel van Meppel kreeg Prins Hendrik zijn naam, een kade en nog een kanaal toe!

Kantongerecht Meppel
opgegeven 2007

Plein voor Ogterop

9 PRINS BERNHARD 1945.

Vrijdag 13 april 1945, bevrijding van Meppel. De Canadezen stroomden met tanks en verkenningswagens de stad in onder luid gejuich van de Meppeler bevolking. Feest was het, eindelijk weer vrij. Op 17 april kwam voor het eerst na drie jaar de Meppeler Courant uit met de proclamatie van koningin Wilhelmina. [Het uur der bevrijding is thans voor ook voor u aangebroken]. Dezelfde dag kwam ook prins Bernhard onverwacht naar Meppel in een jeep die hij zelf bestuurde. Het was de Meppelers niet ontgaan en de prins werd enthousiast

ontvangen. Het gerucht ging dat hij al eerder op 14 april boven Meppel had gevlogen. Een Pipe cup, een klein lichtgewicht tweepersoons vliegtuigje, vloog toen heel laag over de stad waarschijnlijk om te zien hoe het er hier voorstond.

Koningin-regentes Emma en koningin Wilhelmina 1895

Rijks Hogere Burgerschool

Op 5 september was er een bezoek gepland van koningin regentes Emma met haar 15 jarige dochter koningin Wilhelmina.

De hele stad was in rep en roer. Een ereboog op de Kerkhof brug, bloembakken en bloemslingers en sommigen lieten zelfs een balkon met haken aan de woning bevestigen om alles maar goed te kunnen zien. De grachten leken wel een bloementuin.

Het hoogtepunt van de dag was een rondrit per koets door het versierde Meppel. Duizenden mensen juichten Emma en haar dochter toe. Op het Noordeinde keerde de koets en de dochter van de tabaksfabrikant Franssen bood koningin Wilhelmina een boeket bloemen aan. Het eindpunt van de tocht was de Rijks Hogere Burgerschool op het Zuideinde waar

een ontvangstruimte was ingericht. De school was prachtig versierd met een baldakijn van met goud geborduurd fluweel en zijde
tijd later werd er in de school een gedenksteen geplaatst ter herinnering aan het bezoek van koningin-regentes Emma en HM koningin Wilhelmina op die mooie 5e september in 1895.

De bloemenversiering bleef nog een paar dagen hangen om nog te kunnen nagenieten van een heerlijke feestdag.

10

Marijkestraat 1937

Toen Juliana en Bernhard in 1937 trouwden, werd deze Oranjeboom geplant. Het hekwerk om de boom moest op last van de Duitsers in de Tweede Wereldoorlog verwijderd worden, wat overigens niet gebeurde. De straten hadden tijdelijk andere namen, niets mocht aan het Koninklijk Huis herinneren.

11

Nijlanto op Stadsland

In Meppel werd een grote landbouwtentoonstelling georganiseerd, de Nijlanto, op het stadsland achter schouwburg Ogterop.

Op 4 september was het zover, prins Hendrik kwam de tentoonstelling bezoeken. De avond ervoor was hij al aangekomen en had samen met de burgemeester genoten van een diner in de herensociëteit aan de Stationsweg. Tegen 23.00 uur werd er nog een rondje over het feestterrein gemaakt een paar honderd meter verderop. Een paar handen werden geschud en toen ging het linea recta naar de luxe dancing waar hij zich goed heeft vermaakt.

Prins Hendrik 1929.

De volgende dag ging hij voor een bezoekje naar Giethoorn en 's middags was hij weer op het feestterrein waar hij enige stands bezocht en de prijzen uitdeelde aan de winnaars van het concours hippique. Na een heerlijk glas koele wijn, het was een warme herfstdag, viel het sommigen op, dat de prins een beetje onvast over het terrein liep.

Om 16.00 uur was het gedaan met de pret en vertrok prins Hendrik. Dit was het enige bezoek dat prins Hendrik aan Meppel heeft gebracht. Wat achterbleef was de herinnering aan een succesvolle tentoonstelling en het hooggeplaatste bezoek van de echtgenoot van koningin Wilhelmina.

12

Westeinde wateroverlast 1998

Op 30 oktober 1998 bezocht de koningin Meppel op laarzen, want... Meppel stond onder water en de koningin betoonde haar medeleven door over een dijk van zandzakken over het Westeinde te wandelen en met bewoners in gesprek te gaan.

13

Sluisgracht 1987

Duizenden mensen omzoomden op 6 mei 1987 de grachten in Meppel. Meppels verleden als scheepvaartstad zou herleven d.m.v. een groots opgezette Ship Show. Een stoet schepen had zich in Zwartsluis verzameld en aangevoerd door het voormalige stoomschip De Hydrofoor vertrokken ze over het Meppelerdiep naar Meppel met als eregast Pieter van Vollenhoven. Met een kanonschot werd het evenement opengesloten. Meppel zou drie dagen lang één drijvend museum zijn.

Drukkerijmuseum 1986

14

Op 6 oktober 1986 bezocht Prins Bernhard het Drukkerijmuseum, wat in mei van dat jaar geopend was. De Prins werd beschermheer van dit museum. Hij kreeg een rondleiding, waarbij vele vrijwilligers vertelden over verschillende aspecten van de drukkunst. Ook ontmoette hij nog een oude bekende uit het verzet, Benno Gunnink.

Links Commissaris van de Koningin in Drenthe de heer Oele en burgemeester Van den Noort. Foto van Gerard van Velzel te Meppel. Album Drukkerijmuseum.

Kerkplein

15

Dit is het oude centrum van Meppel, geflankeerd door de Meppeler Toren en de Grote of Mariakerk. Hier vond op 30 april 2002 een bijzondere bijeenkomst plaats, toen de koninklijke familie een uur lang genoot van optredens, zang en muziek.

Na afloop richtte zij zich op een podium op het plein tot de toegestroomde menigte voor een hartelijk bedank- en afscheidswoord, waarna de gasten per bus vertrokken.

Wheem

16

Lodewijk Napoleon
heeft hier in
Hotel De Wildeman
de nacht doorgebracht.

Prinses Juliana 1945 Hoofdstraat Stadhuis

Prinses Juliana zou een kort bezoek brengen aan de afdeling Meppel van Nederlands Volksherstel.

Om 09.30 kwam de prinses aan bij het Stadhuis waar zich uiteraard veel mensen hadden verzameld. Het voltallige korps van het Rode Kruis in vol ornaat stond samen met een aantal functionarissen opgesteld.

Toen gingen de deuren van het Stadhuis open en de burgemeester

riep “DE PRINSES” en de menigte zong het Wilhelmus en daar kwam de auto aangereden.

De prinses had een kort onderhoud met de deskundigen van Volksherstel en moest snel door naar Assen en Emmen. In het brede deel van de Woldstraat werd ze nog toegezongen door de schoolkinderen.

Het was weer voorbij maar deze hartelijke kennismaking met de prinses het zou de Meppelers nog

Vol verwachting klopt ons hart stond in de Meppeler Courant.

Kruisstraat: bezoek Prins Willem V met zijn gezin

*met
één dode*

Het was een roerige tijd. Veel Nederlanders zagen de stadhouder met zijn regentenklik niet meer zitten. Ook hier in Meppel was verdeeldheid onder de bevolking.

Een groepje uit de gegoede burgerij hadden zich aangesloten bij de Patriotten, zij wilden meer politieke macht, er tegenover stond de Oranjepartij, de prinsgezinden. Willem V was Den Haag ontvlucht naar zijn vrouw in Friesland en wilde, met zijn gezin, via Groningen, Assen en Meppel richting het Loo op de Veluwe waar hij woonde. Op 11 november zou het gezelschap overnachten in Meppel bij de schout in de Kruisstraat.

Meppel was prachtig versierd met vlaggen en erepoorten maar er was een boel reuring in de stad. Op de grens van Meppel bij de herberg van Zoutman zagen de schout (burgemeester) met een aantal notabelen en heel veel Meppelers de stoet in de verte aankomen. De prinses met de kinderen voorop en daarachter de koets van de prins. Onder veel gejuich werden ze ingehaald. Nauwelijks was het gezelschap in de Kruisstraat bij het huis van de schout aangekomen of het tumult brak los. De Oranjegezinden waren helemaal los, vol feestvreugde, maar raakten slaags met de met de schutterij die bij de patriotten hoorden. Deze schutterij had toestemming gekregen om een erewacht te vormen en stonden aan weerszijden van de koetsen opgesteld. Onder

1785

van de koetsen opgesteld. Onder het roepen van ‘Oranje boven’ probeerden de prinsgezinden bij de koetsen te komen maar de patriotten hielden hen tegen en er werden rake klappen uitgedeeld. Het werd een complete chaos. De prins verklaarde later: Ik hoorde dat sommige personen die bij mijne koets liepen zeiden “dat het genootschap van scherpe patronen voorzien was” en dat klopte. Stiekem hadden enkelen van de schutterij i.p.v. losse flodders scherpe patronen in hun geweer. Toen het koninklijk gezelschap uitstapten vielen er opnieuw rake klappen tussen de twee partijen. Een Oranjegezinde riep: Daar heb je die bliksems die eerst tegen u waren en u nu proberen te beschermen. Dit was de lont in het kruitvat en de twee groepen gingen elkaar te lijf met musket-kolven, degens, bijlen en hamers. Opeens klonken er een paar schoten en een doordringende gil galmde door de straat. Een van de patriotten had geschoten en een omstander ge-

raakt, de arme man was dood. De koninklijke familie en de schout met zijn mensen vluchtten binnen de muren van het huis. De woede was op zijn hoogtepunt maar de schout indirect maatregelen en de rest van de avond bleef het rustig in het kleine stadje. De stadhouder met zijn gezin zat veilig in het huis van burgemeester Kniphorst en liet zich niet meer zien. Ze hadden genoeg om over na te praten ! De volgende dag werden de paarden weer ingespannen en ging het verder in de richting van Zwolle. Waarschijnlijk waren er in andere plaatsen ook wel protesten maar zo erg als in Meppel zou het nergens worden.

*Omstander geraakt,
de arme man was dood.*

Spannend was het ieder jaar weer, hoe mogen we
Grote ja, zoveel kinderen van alle lagere scholen deden mee

Op de ochtend van 30 april, in een dun wit rokje en truitje met gewitte gypies naar school waar je verdar aangekleed en versierd werd. Dan in optocht met de klassen naar de Groenmarkt waar een aubade werd gezongen onder leiding van meester Gerrit Assendorp.

Het Wilhelmus en andere nationale liedjes werden uit volle borst gezongen (daar was al weken op geoefend in de klas). En dan de optocht, door de straten van de stad waar duizenden mensen langs de route stonden die een stoet van verklede kinderen zagen en versierde ook wel eens slecht weer zijn geweest en koud maar ik kan het me niet herinneren.

Na afloop kregen we, in mijn tijd 1959-1965, een Mars en een sinaasappel.

Mooie herinneringen

optocht.

verkleed meedoen met de Koninginnedagoptocht.

een enorme organisatie voor leerkrachten met hun helpers.

‘s Middags naar de
film in Ogterop,
de bioscoop of
Theofilus
Zo vierden we
Koninginnedag.

door Marijke Engels

Colofon

▣ Bron: Oranje in Meppel
Thijs Rinsema

▣ Stichting Oud Meppel
Dinie Bakker
Marijke Engels

▣ Vormgeving:
Theo Reinink

Colofon

- ▢ Bron: Oranje in Meppel
Thijs Rinsema
- ▢ Stichting Oud Meppel
Dinie Bakker
Marijke Engels
- ▢ Vormgeving:
Theo Reinink

